

31.8.2018

Lausuntopyynnön diaarinumero: 22/010/2018

Asia: Ylioppilastutkintoa koskevan lainsäädännön uudistaminen

Kajaanin ammattikorkeakoulu (KAMK) kiittää lausuntopyynnöstä ja esittää seuraavaa:

Hallituksen esityksessä eduskunnalle laeiksi ylioppilastutkinnosta ja lukiolain muuttamisesta ehdotetaan säädettäväksi uusi laki ylioppilastutkinnosta. Laki ja sen nojalla annettava valtioneuvoston asetus korvaisivat voimassa olevan ylioppilastutkinnon järjestämisestä annetun lain ja ylioppilastutkinnosta annetun valtioneuvoston asetuksen (672/2005 ja 915/2005).

Lakiesityksessä ehdotetaan, että ylioppilastutkinnon rakennetta muutetaan. Jos ylioppilaskokelas haluaa kirjoittaa reaaliaineen, pitää hänen jatkossa vastata kahteen reaaliaineeseen tai vieraan kielen kokeeseen. Reaalikokeen painoarvo ammattikorkeakouluun pääsemiseen liittyvissä todistusvalinnoissa on pienempi kuin matemaattisten aineiden. Tämä muutos ei siis sinällään vaikuta merkittävästi jatko-opiskeluun. Toki vieraan kielen kokeeseen osallistuminen tukee kansainvälisiä valmiuksia. Korkeakouluvalmiuksien näkökulmasta olisi merkityksellistä, että matematiikka kirjoitettaisiin aina. Nyt sen kirjoittaminen vaikuttaa olevan edelleen vapaaehtoista.

Kokeen joustavoittamiseen liittyvät muutokset näemme hyvinä. Jatkossa joustavoitetaan kokeisiin ilmoittautumisen menettelyjä: kokelaan ei tarvitse etukäteen päättää mikä aine on vapaaehtoinen ja mikä pakollinen. Tämä on kokelaan kannalta hyvä asia. Ylioppilaskokeen voisi jatkossa kirjoittaa englannin kielellä, jos kokelaalla on taustalla englannin kielistä koulutusta tai muutoin riittävät valmiudet. Se on hyvä uudistus ja tukee kansainvälisiä valmiuksia. Hyvänä muutoksena näemme myös sen, että jos kokelas saa kokonaisarvioinniksi hylätyn arvosanan, voi uuteen ylioppilastutkintoon sisällyttää hyväksytyt arvosanat kolmen vuoden aikana.

Uuden lakiesityksen mukaan aiemman 4 aineen sijaan pitää nyt kirjoittaa 5 ainetta. Se lisää kustannuksia, koska 4 ainetta kirjoitettavia vaikuttaa olevan hieman vajaa 20 % vuonna 2017.

Uusi lakiesitys ei vaikuta merkittävästi tukevan lukiokoulutuksen aikana suoritettavien ammattikorkeakouluopintojen suorittamista, koska lukiokoulutuksen tutkinnon rakenne ja valinnaisuusaste pysyvät samoina. Jotta korkeakouluopintojen suorittaminen lukiokoulutuksen aikana mahdollistuisi, tulisi suoritettavat kurssit sisältyä lukiokoulutukseen. Lukiokoulutuksen aikana voisi mahdollistaa esimerkiksi virkamies ruotsin suorittamisen.

Ylioppilastutkinnon joustavuuteen liittyvät lakiesitykset ovat kannatettavia. Ylioppilaskirjoitusten sijaan voisi lukioihin kehittää yhtäläisiä kurssien arviointimenetelmiä, jotka takaisivat tasalaatuisuutta. Ruotsissa on luovuttu ylioppilaskirjoituksista ja lisätty valinnaisten opintojen määrää. Tämän kaltainen rakenne voisi tuoda lisäresurssia korkeakoulujen ja lukioiden välisen yhteistyön kehittämiseksi.

Kunnioitavasti

Matti Saren